

AZ EURÓPAI UNIÓS ÜGYEKÉRT FELELŐS MINISZTER

rendelete

a Magyarország Európai Unió melletti Állandó Képvisletén külszolgálatot teljesítők és hozzátartozóik foglalkozás-egészségügyi alkalmassági vizsgálatának és felülvizsgálatának rendjéről

[1] Az Európai Unió Ügyek Minisztériuma, mint kihelyező szerv célkitűzése, hogy minden tartós külszolgálatra kihelyezett munkatársa számára biztosítsa az Alaptörvény XX. cikk (1) bekezdése szerinti testi és lelki egészséghez fűződő jogát. Ennek érdekében jelen rendeletben meghatározásra kerülnek a kihelyező szervnél működő foglalkozás-egészségügyi alapszolgálat által végzett, a kihelyezett, a külképviselet által foglalkoztatott házastárs és a kihelyezett hozzátartozója alkalmassági vizsgálatának, valamint a felülvizsgálat rendjének részletes szabályai.

[2] A külképviseletekről és a tartós külszolgálatról szóló 2016. évi LXXIII. törvény 59. § (3) bekezdés *m)* pontjában, valamint a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 83. § (6b) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 183/A. § (1) bekezdés *a)* pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. Általános rendelkezések

1. § (1) E rendelet hatálya az európai uniós ügyek koordinációjáért felelős miniszter által vezetett minisztérium (a továbbiakban: minisztérium) által foglalkoztatott,

a) a Magyarország Európai Unió melletti Állandó Képvisletére (a továbbiakban: EU ÁK) kihelyezett kormánytisztviselőre,

b) a külképviseletekről és a tartós külszolgálatról szóló 2016. évi LXXIII. törvény (a továbbiakban: Külszoltv.) 11. § (2) bekezdése szerinti felkészülő kormánytisztviselőre,

c) a Külszoltv. 2. § 16. pontja szerinti külképviselet által foglalkoztatott házastársra,

d) az *a)* pont szerinti kihelyezett és a *b)* pont szerinti felkészülő kormánytisztviselő kihelyező okiratában szereplő, illetve szerepeltetni kívánt – a minisztériummal jogviszonyban nem álló – a Külszoltv. 2. § 8. pontja szerinti hozzátartozóra

terjed ki.

(2) Az (1) bekezdés *a)* pontja szerinti tartós külszolgálatra kihelyezettre vonatkozó rendelkezéseket az (1) bekezdés *c)* pontja szerinti házastársra és az (1) bekezdés *d)* pontja szerinti hozzátartozóra is megfelelően alkalmazni kell azzal, hogy a tartós külszolgálatra való alkalmasság

a) az (1) bekezdés *c)* pontja szerinti külképviselet által foglalkoztatott házastárs esetén a munkaviszony külképviselettel történő létesítésének és fenntartásának feltétele, valamint

b) az (1) bekezdés *d)* pontja szerinti hozzátartozó esetében a hozzátartozónak a tartós külszolgálatra kihelyezésre kerülő kihelyező okiratába való felvételének és mindenkor szerepeltetésének, egyúttal a kihelyezettet a hozzátartozó után a Külszoltv. szerint megillető díjazásra való jogosultságnak a feltétele.

(3) Az e rendeletben nem szabályozott kérdésekben a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről szóló 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

2. Értelmező rendelkezések

2. § E rendelet alkalmazásában

1. *alkalmassági vizsgálat*: annak megállapítása, hogy tartós külszolgálat során egy meghatározott külszolgálati munkakörben az EU ÁK-n ellátott tevékenység, valamint az EU ÁK által foglalkoztatott házastárs foglalkoztatása, illetve a fogadó országban történő életvitelszerű tartózkodás által okozott megterhelés a vizsgált személy számára milyen igénybevételt jelent, és annak képes-e megfelelni;
2. *expozíció*: a munkavégzés helyén, illetve az állomáshelyen jelen lévő és az e rendelet hatálya alá tartozó személyt érő kóroki tényező, illetve tényezőcsoport vagy tényezőcsoportok hatásának való kitettség.

3. Az alkalmassági vizsgálat

3. § (1) Az alkalmassági vizsgálat célja annak megállapítása, hogy a kihelyezett, a tartós külszolgálati kihelyezésre felkészülő, és annak a kihelyező okiratban szereplő, illetve szerepeltetni kívánt hozzátartozója

a) a munkavégzésből és a munkakörnyezetből, illetve az állomáshely sajátosságából eredő megterhelés által okozott igénybevétele

aa) egészségét és testi épségét nem veszélyezteti-e,

ab) nem befolyásolja-e egészségi állapotát kedvezőtlenül,

ac) nem okozhatja-e gyermekei testi fejlődésének károsodását;

b) esetleges idült betegsége vagy fogyatékossága a külszolgálati munkakör ellátása, valamint az állomáshelyen történő életvitelszerű tartózkodása során nem idéz-e elő baleseti veszélyt vagy egészségkárosodást;

c) milyen munkakörben, milyen feltételek mellett foglalkoztatható állapotrosszabbodás veszélye nélkül, az állomáshelyen élhet-e életvitelszerűen, amennyiben átmenetileg vagy véglegesen megváltozott munkaképességű;

d) foglalkoztatható-e tovább jelenlegi külszolgálati munkakörében, életvitelszerűen élhet-e állomáshelyén;

e) szenved-e olyan betegségben, amely miatt külszolgálati munkaköri feladatának ellátása, illetve az állomáshelyen történő életvitelszerű tartózkodás során rendszeres foglalkozás-egészségügyi ellenőrzést igényel.

(2) A külszolgálatra való alkalmasság szakvéleményezése (a továbbiakban: véleményezés) a kihelyező szerv által megjelölt tartós külszolgálati munkaköri feladatra és az EU ÁK állomáshelyre történik (a továbbiakban együtt: tartós külszolgálatra való alkalmasság).

(3) Az alkalmassági vizsgálat lehet előzetes, időszakos és soron kívüli, továbbá a vizsgálat és véleményezés részét képezi a 10. § szerinti záróvizsgálat.

(4) Az alkalmassági vizsgálat, valamint a véleményezés nem terjed ki a munkaképesség-változás mértékének, a rokkantság fokának meghatározására, valamint a szellemi képesség és az elmeállapot véleményezésére.

4. § Az alkalmassági vizsgálat kiterjed

a) a foglalkozás-egészségügyi szolgáltatásról szóló 27/1995. (VII. 25.) NM rendelet szerinti foglalkozás-egészségügyi alapszolgálatás keretében végzett vizsgálatokra,

b) belgyógyászati vizsgálat keretében laborvizsgálatra – ideértve vérkép, vércukor, süllyedés, koleszterin, májfunkció, vesefunkció, triglicerid, húgysav és vizelet vizsgálatot;

c) szemészeti szakorvosi vizsgálatra,

d) 18 év alatti, a kihelyező okiratban szereplő, illetve szerepeltetni kívánt hozzátartozó esetén gyermekorvosi vizsgálatra,

e) a kihelyező szervnél működő foglalkozás-egészségügyi alapszolgálat orvosa által meghatározott egyéb szükséges vizsgálatra.

5. § Az alkalmassági vizsgálatot és véleményezést a kihelyező szervvel jogviszonyban álló, foglalkozás-egészségügyi alapszolgáltatást nyújtó egészségügyi szolgáltató orvosa végzi.

6. § Az alkalmassági vizsgálatot kapcsolatos koordinációs feladatokat a minisztérium EU ÁK személyügyi feladatait ellátó szervezeti egysége (a továbbiakban: személyügyi szervezeti egység) végzi. Az 1. § (1) bekezdése szerinti személy az alkalmassági vizsgálatra a személyügyi szervezeti egység által kiállított beutalóval jelentkezik.

4. Az előzetes, időszakos, soron kívüli alkalmassági vizsgálat és a záróvizsgálat

7. § Előzetes alkalmassági vizsgálatot kell végezni

a) a Külszoltv. szerinti kihelyezést, valamint a külképviselet által foglalkoztatott házastárs foglalkoztatását megelőzően, a tartós külszolgálatra kihelyezetten, valamint a külképviselet által foglalkoztatott házastárson,

b) a kihelyezett és a tartós külszolgálati kihelyezésre felkészülő kihelyező okiratában szerepeltetni kívánt hozzátartozóján.

8. § (1) Az 1. § (1) bekezdése szerinti személyek időszakos alkalmassági vizsgálaton vesznek részt a tartós külszolgálatra való alkalmasságra vonatkozó újbóli véleményezés céljából. Az időszakos alkalmassági vizsgálatot évente kell elvégezni.

(2) Ha az alkalmassági vizsgálatot végző orvos a vizsgálati eredmények alapján az (1) bekezdésben előírtnál rövidebb érvényességi időt állapít meg, legkésőbb az érvényességi idő lejártáig új vizsgálat elvégzése szükséges.

9. § (1) Soron kívüli alkalmassági vizsgálatot kell végezni

a) ha a kormánytisztviselő egészségi állapotában olyan változás következett be, amely feltehetően alkalmatlanná teszi az adott külszolgálati munkakörben vagy az állomáshelyen ellátandó munkaköri feladatai egészséget nem veszélyeztető és biztonságos ellátására;

b) heveny foglalkozási megbetegedés, kiemelt vagy fokozott expozíció, eszméletvesztéssel járó vagy ismétlődő munkabaleset előfordulását követően;

c) a b) pont szerinti heveny foglalkozási megbetegedésen kívül a kormánytisztviselő legalább harminc napos keresőképtelenségét okozó olyan rosszulléte, betegsége esetén, amely feltehetően munkahelyi okokra vezethető vissza;

d) ha a kormánytisztviselő előre nem várt esemény során sérülést vagy egyéb expozíciót szenved; vagy

e) ha a kormánytisztviselő munkavégzése – nem egészségi ok miatt – három hónapot meghaladóan szünetel.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakat az 1. § (1) bekezdés b) és c) pontja szerinti személyek esetében is megfelelően alkalmazni kell.

(3) Soron kívüli alkalmassági vizsgálatot kezdeményezhet

a) a foglalkozás-egészségügyi orvos,

b) a kihelyező vezető,

c) a kihelyezett, a tartós külszolgálati kihelyezésre felkészülő és kihelyezésre kerülő, valamint a kihelyezett kihelyező okiratában szereplő hozzátartozója.

10. § A 4. § szerinti vizsgálatokat magában foglaló záróvizsgálatot kell végezni

a) a tartós külszolgálat megszűnése, illetve megszüntetése esetén a végleges hazatérést,

b) a külképviselet által foglalkoztatott házastárs foglalkoztatásának megszűnését, illetve megszüntetését követően.

5. Az alkalmassági vizsgálatot lezáró orvosi vélemény

11. § (1) Az alkalmassági vizsgálatot lezáró orvosi véleményben meg kell határozni, hogy a vizsgált személy az adott külszolgálati munkakör, illetve állomáshely vonatkozásában a tartós külszolgálatra, illetve az állomáshelyen életvitelszerű tartózkodásra alkalmas, ideiglenesen alkalmatlan vagy nem alkalmas.

(2) Az alkalmassági vizsgálatot lezáró orvosi vélemény minősítése lehet:

a) „Egészségileg alkalmas”,

b) „Egészségileg ideiglenesen alkalmatlan”,

c) „Egészségileg alkalmatlan”.

(3) „Egészségileg alkalmas” minősítést kell megállapítani, ha a vizsgált személy egészséges, vagy csak olyan szervi, szervrendszeri-működési elváltozása van, amely az élettani tűréshatárokat nem haladja meg, illetve egészségi állapota megfelelő kezeléssel tartósan egyensúlyban tartható, az elváltozás a tartós külszolgálat teljesítésében, illetve az állomáshelyen történő életvitelszerű tartózkodásban nem korlátozza.

(4) „Egészségileg ideiglenesen alkalmatlan” minősítést kell megállapítani, ha a vizsgált személy megbetegedésének, sérülésének gyógyulása meghatározott időn belül, de legfeljebb kilenc hónapon belül várható. Az orvosi véleményben meg kell jelölni az ideiglenes alkalmatlanság záró naptári napját és a megjelölt időpont lejártát követően az alkalmassági vizsgálatot ismételt el kell végezni. A megismételt alkalmassági vizsgálat során „Egészségileg ideiglenesen alkalmatlan” minősítés nem állapítható meg.

(5) „Egészségileg alkalmatlan” minősítést kell megállapítani, ha a vizsgált személynek olyan mértékű vagy jellegű egészségkárosodása van, amely a tartós külszolgálattal járó egészségi igénybevételre figyelemmel véglegesen kizárja a tartós külszolgálattal járó kötelezettségek teljesítését.

12. § (1) Az a vizsgálatra kötelezett, aki az előzetes alkalmassági vizsgálaton nem vett részt, illetve akinek az alkalmassági vizsgálat alapján a minősítése „Egészségileg alkalmatlan” vagy – „Egészségileg ideiglenesen alkalmatlan”, nem helyezhető ki tartós külszolgálat ellátására, valamint a külképviselet által foglalkoztatni kívánt házastárssal nem köthető munkaszerződés.

(2) A minisztérium soron kívül megszünteti annak a tartós külszolgálatra kihelyezett kormánytisztviselőnek, illetve a külképviselet által foglalkoztatott házastárssal a kihelyezését vagy foglalkoztatását, aki az időszakos vagy a soron kívüli alkalmassági vizsgálaton nem vett részt, vagy „Egészségileg alkalmatlan” minősítést kapott.

(3) Az 1. § (1) bekezdés d) pontja szerinti hozzátartozó, aki nem vett részt az előzetes alkalmassági vizsgálaton, vagy akinek az alkalmassági vizsgálat alapján a minősítése „Egészségileg alkalmatlan” vagy „Egészségileg ideiglenesen alkalmatlan”, a kihelyező okiratban nem szerepeltethető.

13. § (1) Az alkalmassági vizsgálat minősítését a vizsgált személlyel és a minisztériummal írásban kell közölni.

(2) Az 5. § szerinti orvos – a vizsgált személy egészségének védelme érdekében – a vizsgálatot lezáró orvosi véleményben a tartós külszolgálat, illetve a külképviseleti foglalkoztatással kapcsolatos korlátozásokat írhat elő. Az 1. § (1) bekezdés a) pontja szerinti foglalkoztatott nem helyezhető olyan munkakörbe, amelyben korlátozással érintett feladatot kell ellátnia.

6. Jogorvoslat

14. § (1) Ha az 1. § (1) bekezdése szerinti személy az alkalmassági vizsgálat elsőfokú orvosi véleményével nem ért egyet, az orvosi vélemény igazolt kézbesítésének, elektronikus kézbesítés esetén az igazolt hozzáférhetővé válásának a napjától számított 15 napon belül kérheti az egészségügyi alkalmasság másodfokon történő elbírálását az első fokon eljáró szervnél.

(2) A másodfokú alkalmassági vizsgálatot és véleményezését a minisztérium székhelye szerint illetékes foglalkozás-egészségügyi szakellátó hely végzi.

(3) A másodfokú szerv folyamatban lévő eljárása az elsőfokú szerv véleményére nézve nem halasztó vagy felfüggesztő hatályú. A másodfokon eljáró foglalkozás-egészségügyi szakellátó szerv döntéséig az elsőfokú szerv véleménye szerint kell eljárni.

7. Záró rendelkezések

15. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Budapest, 2025. „ .”

dr. Bóka János
európai uniós ügyekért felelős miniszter